

Palliativ effekt af samarium-153 hos patienter med metastatisk prostatacancer

Lars Lund¹, Lars J. Petersen², Morten Jønler¹, Mette Jakobsen¹, Jan Abrahamsen²
Urologisk afdeling¹, Klinisk Fysiologisk afdeling², Regionshospitalet Viborg.

Formål: Prospektiv undersøgelse om radionuklid (Samarium-153) kan bruges som palliativ behandling hos patienter med metastatisk prostatacancer (mPC).

Materiale og metode: Syvogtyve mPC patienter med multiple knoglemetastaser blev behandlet med Samarium-153 (Quadramet®, CIS/Schering) fra maj 2006 til juli 2007. De fleste patienter havde insufficiant respons på opiatier eller intolerance herfor. Alle havde multiple knoglemetastaser på knogleskintigrafi. De blev behandlet med 37 MBq/kg Sm-153 som bolus over 2-3 min og observeret på enestue indtil stråledosis hastigheden var < 20 mSv/h. Blodprøver og patienters smerte blev kontrolleret ved 0, 2, 4, 6, 16 og 28 uger. Smerter blev opgjort ved regional vurdering af intensitet og hyppighed for 5 regioner på en skala fra 0-4 (total score 0-80).

Resultater: Patienterne var median 70 år (range 54-84 år). Hovedparten var hormonrefraktære og havde ikke tidligere modtaget kemoterapi eller palliativ stråleterapi. Median ECOG performance score var 1 (0-3). PSA var median 428 ng/ml (1,3 – 1428 ng/ml). Seksten af 27 patienter (59 %) kunne følges 16-28 uger efter behandling, mens 9 patienter (33 %) døde fra 2-6 uger efter behandlingen. Der var ingen umiddelbar ubehag ved Sm-153 behandlingen. Smertescore ved baseline var 23 (13-46), som faldt til henholdsvis 10 (51 % af baseline) ved 4 uger og 8 (49 %) ved 16 uger. Få patienter havde relapse ved 28 uger, men hovedparten stadig havde betydelig smertelindring (middel score 12,7 for 12 patienter). Der var moderat reversibel knoglemarvs-suppression med nadir omkring 4-6 uger. Vurderet ud fra CTCAE 3.0 kriterier var der en episode med grad 4 bivirkning (thrombocytopeni), fire grad 3 bivirkninger (to episoder med anæmi og to med thrombocytopeni) og hyppigt forekommende lette (grad 2) bivirkninger (oftest anæmi og leukopeni).

Konklusion: Sm-153 behandling er et muligt og effektivt palliativt tiltag hos mPC patienter med multiple smertegivende knoglemetastaser. Behandlingen er et værdigt alternativ til radioterapi og kan gives på regionale sygehuse.